

בס"ד, עש"ק, לסדר "לא תגנובו... ולא תגזול", קדושים, תשפ"ד

"חיישינן לחיישן?"

אף אדם בשכונה שיוכל לבוא לסייע לו בשעת לילה מאוחרת זו.

ה'מתמיד' שישב בבית הכנסת ולמד, שם לב לתנועה במבואה של בית הכנסת ויצא לברר על מה מדובר. והלה שמח לקראתו והסביר לו שהוא לא יודע כיצד לצאת מהמקום והתאורה תישאר דלוקה והסביר לו את כל המבואר לעיל.

ה'מתמיד' שמח שבפניו ת"ח שאפשר לשוחח עימו בדברי תורה אבל לא הבין מה הבעיה: "והרי היום יום שלישי – ומה הבעיה שהחיישן יקלוט אותך ויכבה את האור ? לפני שבת כמובן שמנתקים את החיישן.

האורח הסביר, שהוא יודע שהיום לא שבת, הוא פשוט זקוק לתאורה ברחוב סמוך לבית הכנסת כיון שיש לו תקר בגלגל והוא רוצה להחליף את הגלגל, ואם התאורה תיכבה הדבר יקשה עליו לתקן באפילה, הדיונים שלו אודות שבת – היו מחשבות שעלו בליבו...

ה'מתמיד' התפעל מהאדם שלפניו – בעודו מוטרד הרכבו התקוע, מחשבתו הינה בדברי תורה. והקשה לו: "מי התיר לך להדליק חשמל שאינו שלך לצורך פרטי" ובפרשתינו מוזכרים איסורי גניבה וגזילה ! ?

מה יכולה להיות תשובה האורח ?

להפתעתו, אחר פתיחת דלת מבואת בית הכנסת - חיישן הדליק את האור. הוא היה בטוח שהאור יהיה כבוי או מופעל כל הזמן ולא העלה על דעתו שבבית הכנסת מותקנת עין אלקטרונית שמדליקה את האור¹ !

הוא הבין שכשם שההדלקה נעשתה באמצעות החיישן ש"קלט" אותו כך גם יציאתו תכבה את התאורה² !

כיון שהיתה לו הבנה בחיישנים ובסוג החיישן שלפניו, היה ברור לו שאם יניח דבר מה לפני החיישן, הנורה לא תכבה. הוא חיפש מה ניתן להניח והסתפק האם בשבת מותר לטלטל חפץ מוקצה עבור כך³, אולם שום חפץ לא היה בנמצא.

עצה פשוטה היתה להניח את הכיפה מול העין האלקטרונית, אולם לא עלה על דעתו ללכת ד' אמות ללא כיסוי ראש (שו"ע או"ח סימן ב' סעיף ו').

אפשרות נוספת עלתה בדעתו, לקרוא לחבר שיעמוד שם⁴ ואז הוא יוכל ללכת לעיסוקיו. הוא שאב את הרעיון מלימודיו בהלכות שבת, בדינו של אדם שישב כבר מערב שבת בפתח החדר ומנע מבעל חיים לצאת מהחדר, שיכול חברו להתיישב על ידו בפתח החדר ואז הראשון יכול ללכת ואין בכך איסור צידה (שו"ע שט"ז - ו') וכך הוא יעשה ויוכל לצאת והאור ימשיך לדלוק ולהאיר בפנים ובחוץ. אולם הוא לא הכיר

⁴ לא בכל סוגי החיישנים עצה זו לא תשפיע על החיישן.

¹ האם הדלקה באמצעות חיישן הינה מעשה בידים או גרמא – עיין אור ישראל ענ' נ"ב במאור של הרב קוקטס בביאור שיטת הגרש"ז אוריבך זצ"ל.

² ישנם סוגים שונים של חיישנים ואכמ"ל גם בסוגי נורות

³ עיין שש"כ ל"ב מ"ג בכל הענין.